

AKO POČUŤ BOHA

JEDNODUCHÝ SPRIEVODCA
PRE OBYČAJNÝCH ĽUDÍ

Pete Greig

KUMRAN.SK

UKÁŽME SVOJU NÁDEJ

Americký originál
HOW TO HEAR GOD:

© 2022 by Pete Greig

Vydavateľ:

All rights reserved. Published by Hodder & Stoughton Ltd, Carmelite House 50, Victoria Embankment London, Great Britain. Translated by permission.

Slovenské vydanie:

© 2023 KUMRAN, s. r. o.
Mýtna 62, 064 01 Stará Ľubovňa
www.kumran.sk

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Preklad:

Zuzana Vengliková

Jazyková korektúra:

Zuzana Guričanová

Zodpovedný redaktor:

Eva Štrbová

Obálka a grafická úprava:

Štefan Talarovič, Ľudmila Králiková

Obrázky v knihe:

© Alamy Stock Photo Ltd.

Foto na obálke:

© Ed Peers, Shutterstock.com

Ak nie je uvedené inak, biblické citáty sú v tejto knihe citované podľa: *Biblia. Slovenský ekumenický preklad s deuterokánonickými knihami*. Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2008.

Tlač:

Tlačiareň Heidy, s. r. o.

Prvé vydanie:

ISBN 978-80-89993-73-4

Psychológia a teológia

Roku 1896 založili Sestry svätého Jozefa v mestečku Walgett v riedko osídlenej časti Austrálie školu, ktorú pomenovali po svojom patrónovi. Jej motto, ktoré sa hrdo vyníma v logu školy a na žiackych uniformách, znie: *Počujem, vidím, konám*. Žiaci Školy svätého Jozefa tak vedia, že ich zoširoka ponímaný výchovno-vzdelávací proces stojí na týchto troch činnostiach: na počúvaní, pozorovaní a konaní. Aby však motto nabralo na vážnosti – a zrejme tiež z úcty ku katolíckym koreňom školy –, pred niekoľkými rokmi sa rozhodlo, že ho preložia do latinčiny. A tak má škola na austrálskom vidieku totálne geniálne motto: *Audio, video, disco*.¹⁷

Nielen žiaci v mestečku Walgett sa učia počúvaním, pozorovaním a pohybom. Každý z nás spracúva informácie týmito tromi spôsobmi, ale najmä v mladšom veku inklinuje k jednému z nich. Niektorí z nás sa učia najlepšie prostredníctvom zrakových podnetov (vizuálne typy), iní prostredníctvom počúvania (auditívne typy) a ďalší prostredníctvom pohybu a činnosti (kinestetické typy). A tieto preferencie nás celý čas podvedome ovplyvňujú. Napríklad raz som bol v reštaurácii s tromi ľuďmi. Keď sme sa chystali objednať si jedlo, jeden z nich povedal: „Ten steak vyzerá dobre,“ a ukázal na tanier na vedľajšom stole. „Áno,“ prisvedčil druhý, „počul som, že tu robia skvelé steaky.“ Tretia osoba (moja manželka) sa spýtala: „Môžem ochutnať z tvojho?“ V ten deň so mnou večerali *video, audio a disco*.

Mnohí ľudia majú problém počuť Boha, pretože ich učili počúvať jeho hlas spôsobom, ktorý je pre nich náročný alebo dokonca nemožný. Jedna vedecká štúdia odhalila súvis medzi určitými psychologickými vlastnosťami a prežívaním duchovných fenoménov. Zdá sa, že pre určité osobnostné

typy je skrátka ťažšie počuť Boží hlas.¹⁸ Nepomáha tomu ani skutočnosť, že neúmerne veľkú časť textov o počúvaní Boha napísali introverti (ktorí predstavujú zhruba tridsaťpäť percent populácie), ktorí, samozrejme, odporúčajú to, čo sami preferujú, a teda ticho, nehybnosť a samotu. Mnohí extroverti iba s veľkými ťažkosťami počúvajú Boha týmto introvertným spôsobom a na základe toho dochádzajú k záveru, že modlitba im skrátka nejde. Preto je potrebné, aby počuli, že je rovnako možné (a nie je to o nič menej duchovné) počuť hlas Boha na verejných miestach, cez iných ľudí a prostredníctvom interakcie s nimi. Áno, Biblia hovorí: „Utíchnite a poznajte, že ja som Boh“ (Ž 46, 11; evan. prekl.), no hovorí aj: „Poďte, plesajme pred Hospodinom, zvučne oslavujme Skalu našej spásy!“ (Ž 95, 1).

Záchodové blues

Ako som už spomínal, vyrastal som bez prirodzeného vzťahu s Pánom, ktorý by bol založený na vzájomnej komunikácii. Všetko sa však zmenilo v tom roku, keď som celkom prekvapivo odišiel zo školy. Čakal ma neželaný rýchloukurz počúvania Božieho hlasu.

Pohorel som na maturitných testoch a dostal som kopačky, takže som si pripadal ako totálna nula. Všetci priatelia odišli na univerzitu a ja som sa cítil veľmi osamelý. Aby toho nebolo málo, zamestnal som sa ako čistič záchodov v miestnej nemocnici. Svet sa pomaly, ale isto ponáral do pochmúrnych farieb. Túžil som, aby mi Boh niečo povedal, avšak mal som pocit, že moje modlitby sa iba odrážajú od stropu. Aj naďalej som z povinnosti chodil do zboru, ibaže všetci mi tam pripadali falošní. V tomto zúfalom stave som sa na niekoľko dní utiahol do samoty a prečítal som si celého Jeremiáša,

no ničomu som nerozumel. So zmesou odhodlania, zúfalstva a túžby som hľadal Boha, ale on buď neexistoval, alebo som mu bol ukradnutý. Nakoniec mi došla energia, a tak som sa úplne prestal modliť. Pripadalo mi to ako fraška.

C. S. Lewis sa preslávil postrehom: „Boh nám šepká v našej radosti, hovorí vo svedomí, ale nahlas kričí, keď cítime bolesť. Je to megafón, ktorým burcuje hluchý svet.“⁴⁹ Pri pohľade späť vidím, že to v mojom živote naozaj tak bolo. Aby ma Boh ako osemnásťročného prebudil z hluchoty, využil na to úzkosť; podobným spôsobom využil zúfalstvo, aby si získal Asrinnu pozornosť, a sklamanie, aby otvoril srdcia emauzských učeníkov.

Niekoľko týždňov nato, ako som sa rozlúčil so svojou vierou, vybral som sa na koncert, kde sa mi nesmelo prihovoriť neznámy človek, ktorý sa mi predstavil ako kresťan a tvrdil, že má pre mňa odkaz od Boha. Zatajil sa mi dych, pretože hoci som sa snažil prestať v Boha veriť, zúfalo som túžil počuť jeho hlas. Muž mi povedal, že počas koncertu sa mi díval na hlavu a celý čas sa mu v mysli opakoval obraz blikotajúcej sviece, ktorá zrazu zhasla, takže sa celá miestnosť ponorila do tmy. „Hovorí ti to niečo?“ spýtal sa a ja som zdráhavo prikývol.

„Plameň sa vzápätí znovu rozehorel,“ pokračoval. „Videl som, že horí jasnejšie ako predtým, až osvetlil celú miestnosť.“ A s tým jednoducho odišiel.

Vedel som, že Boh ku mne konečne prehovoril. Existuje a záleží mu na mne. Uveril som, že do môjho života sa vráti svetlo. Ale ako a kedy? Niekoľko mesiacov som Bohu opakovanne kládol túto otázku, no on mi neodpovedal ani mäkké f. Navonok sa nič nezmenilo a vnútri som bol naďalej deprimovaný. A zrazu, keď som sa jedného dňa len tak prehrabával vianočnými pohľadnicami, mi nečakane vyrazil dych biblický

verš vytlačený na jednej z nich: „Ak sa k hladnému štedro zachováš, (...) vyjde v tme tvoje svetlo“ (Iz 58, 10). Konečne som na svoju otázku dostal nad slnko jasnejšiu odpoveď. Moje svetlo sa znovu rozžiarilo, keď sa začnem venovať chudobným.

A tak som hneď po Vianociach zavesil záchodovú kefu na klinec (takmer doslovne) a našiel si prácu v charitatívnej organizácii pracujúcej s ľuďmi bez domova. So svojou situáciou som sa zveril istej staršej múdrej veriacej žene menom Nicole a spýtal som sa jej, čo by som podľa nej mal robiť. Kedy a ako sa nanovo rozhorí v mojom živote oheň? Trpezlivo počúvala moje rozprávanie o tom, ako som sa rozlúčil s vierou, o mihotajúcom plameni sviece a o verši na vianočnej pohľadnici. Pri zmienke o Izaiášovi sa jej rozžiarila tvár. Vyskočila z kresla, vybehla z izby a vrátila sa s akýmsi listom. Bol od Jackie Pullingerovej, známej misionárky v Hongkongu, a v hlavičke mal vytlačenú celú – naozaj celú – päťdesiatu ôsmu kapitolu Izaiáša. Nicole vyhlásila, že je to znamenie od Boha, a prenikavo sa na mňa zahľadela. Povedala, že by som mal najbližším lietadlom odletieť do Ázie.

A práve tam sa nanovo rozhorel oheň mojej viery. Počas tých niekoľkých mesiacov v Hongkongu som sa pomaly uzdravil, zmenil a prijal poslanie, ktoré vykonávam dodnes. Klúč? Začal som sa učiť počúvať Boha – prirodzene aj nadprirodzene.

Boh sa mi prihovoral aspoň štyrmi rôznymi spôsobmi: cez videnie, biblickým veršom, múdrou radou iného kresťana a mojou jednoduchou ochotou poslúchnuť. To je celkom slušný zoznam spôsobov, akými Boh hovorí, a odráža veľkú časť toho, čo sme videli v príbehu emauzských učeníkov a v Asrininom svedectve. Zároveň však musím povedať, že tieto udalosti, ktoré som tu zhrnul do niekoľkých odsekov, sa ťahali takmer rok. Medzi jednotlivými okamihmi zjavenia

ubehli týždne a dokonca mesiace. V tom čase mi to pripadalo ako večnosť.

Počúvajte pomaly

Boh sa iba zriedkavo ponáhľa niečo povedať. Svedectvá o tom, ako v nejakej situácii zasiahol, sú, žiaľ, často zhustené do akéhosi sledu samých svetlých okamihov. Človek musí naozaj dôkladne čítať medzi riadkami, aby medzi dramatickými okamihmi zjavenia zachytil tie únavné mesiace či dokonca roky dopytovania a čakania. Je zvláštne, ako dlho trvalo, kým sa Ježiš dal poznať emauzským učeníkom na ceste a potom u nich doma. Je tu, vzkriesený a fyzicky prítomný, venuje sa tejto privilegovanej dvojici, no odmieta sa správať teatrálné či vyjadrovať sa v chytľavých sloganoch. Rovnako to bolo aj v Asrininom prípade. Dala Pánovi sedem nocí a on šesť z nich mlčal. A hoci sa jej napokon pôsobivo zjavil v sne, ubehlo niekoľko mesiacov, kým konečne dostala Bibliu, zistila, čo to všetko znamená, a mohla mu naplno odpovedať. „V duchovnom živote sa Bohu páči skúšať našu trpezlivosť v prvom rade svojou pomalosťou,“ napísal pred dvesto rokmi Frederick Faber.

On je pomalý – my rýchli. Všetko chceme urýchliť. Je to tým, že my sme tu iba dočasu, kým on je od večnosti. Preto milosť väčšinou pôsobí pomaly. On pracuje krôčik po krôčiku.²⁰

Autorka knihy *Walking on Water (Kráčanie po vode)* Madeleine L'Engleová cituje matku Alice Kaholusanovú, havajskú kresťanku:

Pred príchodom misionárov zvykol náš ľud dlho sedávať pred chrámom, meditovať a pripravovať sa na vstup. Potom sa v podstate prikradli k oltáru, aby tam predniesli svoje prosby, a znovu dlho sedeli vonku, tentoraz preto, aby svojim modlitbám „vdýchli život“. Kresťania, keď k nám prišli, sa jednoducho postavili, vyslovili pár viet, povedali „amen“ a hotovo. Preto ich náš ľud nazýval *haoles* – „bez dychu“ –, lebo svojim modlitbám nedokázali vdýchnuť život.²¹

Priznávam, že i ja sa vo vzťahu s Bohom zadychčane ponáhľam. Očakávam, že mi bude vždy k dispozícii na akejsi nebeskej linke s rýchlym pripojením. Narýchlo vpadnem do jeho prítomnosti a bez patričnej úcty naňho vybalím svoje požiadavky. Nedokážem čakať a pomaly vdychovať život do uhlíkov, ktoré som rozložil pred Pánovým oltárom.

Boh sa však neponáhľa, a ako vidíme v týchto príbehoch, zvykne odpovedať tým, ktorí ukážu, že sú skutočne hladní. Učeníci na ceste do Emauz nezabíjali čas táraním a jalovými rečami. Naopak, vážne „sa navzájom rozprávali o všetkom, čo sa udialo“. Podobne aj Asrin hľadala Boha s trúfalým odhodlaním sedem dní. A kým sa dočkala prelomu, dokonca dala Všemohúcemu ultimátum.²² Čo sa mňa týka, sotva môžem porovnávať svoju tínedžerskú úzkosť s vášňou, akú sme videli u Asrin a emauzských učeníkov, ale keď sa mi Boh konečne prihovril, viem, že sa to udialo v období, keď som ho hľadal vážnejšie než kedykoľvek predtým.

Ak si od tejto knihy sľubujete zopár princípov, ktoré vám pomôžu počuť Boha, hádam ich v nej nájdete. Ale ak chcete niečo viac, ak máte smäd po novom stretnutí s Ježišom a túžite lepšie spoznať jeho hlas alebo ak ho skrátka chcete viac

poznať, povzbudzujem vás, aby ste vždy, keď v texte natrafíte na niečo, čo vás zasiahne, prestali čítať a modlili sa. Odolajte pokušeniu ponáhľať sa. Nech je čítanie knihy pre vás procesom osobného stretnutia s Bohom, obdobím hľadania jeho tváre. Uzatvárajte s ním svoje vlastné dohody ako Asrin. Úprimne spracujte svoje otázky s inými ľuďmi tak ako ja s Nicole alebo ako emauzskí učenici. Keď urobíte tieto veci, verím, že Boh vám odpovie úmerne vašej túžbe. „Bude te ma hľadať a nájdete ma,“ hovorí, „ak ma budete hľadať celým svojím srdcom“ (Jer 29, 13; kat. prekl.). Boh nehovorí: „Nájdete ma, len čo ma začnete hľadať.“ Naopak, sľubuje, že sa nám dá nájsť, „ak ma budete hľadať celým svojím srdcom“. To, čo sa dotýka Božieho srdca a vzbudzuje jeho pozornosť, je práve náš postoj pri modlitbe – naše rozhodnutie, naliehavosť a túžba.

Uši na počúvanie

Slovné spojenie, ktoré Ježiš s obľubou často používal, ukazuje, aké je pre nás ťažké počuť jeho hlas. Pri pätnástich rôznych príležitostiach pobádal svojich poslucháčov: „Kto má uši, nech počúva,“²³ lebo zrejme bolo možné stáť v dave, hľadiť na samého Ježiša Krista a počúvať jeho slová, ale nepochopiť ich zmysel. Badám to i na sebe; namiesto toho, aby som prišiel pred Boha a počúval, častejšie očakávam, že Boh príde ku mne a prehovorí.

Aj ľudia v Ježišových časoch podliehali rôznym rozptýleniam. Mnohí sa pridali k zástupom, ktoré ho obdivovali, no iba málo bolo takých, ktorí sa stali jeho učeníkmi a priateľmi. Dnes sa zhruba dve miliardy ľudí označujú za kresťanov; ako by sa tento svet zmenil, keby aspoň zlomok z nás mal uši a skutočne počúval, čo Pán hovorí?

Cieľom tejto knihy je pomôcť vám nájsť vaše uši! Nejde mi o to, aby som vás učil pravdy o Božom slove. (To môže paradoxne obmedziť vašu schopnosť počuť ho. Ako Ježiš povedal farizejom: „Skúmate Písma, lebo si myslíte, že v nich máte večný život, a práve ony svedčia o mne. Lenže vy nechcete prísť ku mne, aby ste mali život“ [Jn 5, 39 – 40].) Namiesto toho vám chcem pomôcť lepšie spoznať Ježišov hlas, aby ste si naplno uvedomili „veľké a neprístupné veci“²⁴, ktoré chce povedať vám a cez vás. Čo keby sme sa teraz pomodlili?

Pane, otváram ti teraz celé svoje srdce.
Hľadám tvoju tvár, prihovor sa mi.
Daj mi uši, aby som počul, čo hovoríš,
a väčšiu ochotu čakať.

Uvedomujem si, Pane, že aj teraz ti svoje srdce
otváram len spolovice,
preto ťa prosím, rozpáľ oheň mojej túžby.
Obnov vo mne stravujúcu vášeň pre tvoje meno.

Pane Ježišu, otvor mi oči, aby som ťa videl.
Duchu Svätý, obmäkči mi srdce, aby som ťa prijal.
Bože Otče, daj mi vieru, aby som veril, že keď sa
modlím týmto spôsobom, ty ma počuješ
a odpovieš mi slovami nekonečnej lásky. Amen.

Vydavateľstvo so zameraním na modernú kresťanskú literatúru.
Naším cieľom je prinášať slovenskému čitateľovi kvalitnú a pútavú knihu,
ktorá v sebe nesie silné posolstvá viery a nádeje.

Okrem vydavateľskej činnosti prevádzkujeme
najväčšie kresťanské internetové kníhkupectvo na Slovensku.

Vydalo vydavateľstvo Kumran.sk v roku 2023
ako svoju 139. publikáciu.

www.kumran.sk

ISBN 978-80-89993-73-4